proLékaře.cz | 25.11.2026

2.4. Diagnostické přístupy u demencí

Skrínink demencí

A. Bartoš
Neurologická klinika 3. LF UK a FN Královské Vinohrady, Praha

Výuková přednáška bude obsahovat efektivní způsob, jak rychle a snadno odhalit kognitivní poruchu a pokusit se orientačně najít její příčinu. Nejdříve se zaměříme na důležité informace v anamnéze, především rodinné a lékové. Dále budou zdůrazněny užitečné neurologické nálezy u kognitivních poruch. Ukážeme si přehled krátkých kognitivních testů k rychlému vyšetření kognitivních poruch v běžné klinické praxi. Zároveň budou zhodnoceny jejich přednosti a nevýhody. Součástí vyšetření by měly být dotazníkové metody ke zhodnocení soběstačnosti, deprese a poruch chování. Laboratorní vyšetření krve je vhodné k ozřejmění léčitelných deficitů. Nakonec si vysvětlíme, co bychom měli cíleně hledat na strukturálních a funkčních zobrazovacích metod mozku, které mohou být doplněny vyšetřením mozkomíšního moku. Protože příčin demencí je mnoho, musí být screening komplexní.

Neuropsychologie u demencí

T. Nikolai
Katedra psychologie, FF UK, Praha

Neuropsychologie u neurodegenerativních onemocnění má svou roli v diagnostice i léčbě a intervenci. V příspěvku se soustředíme na roli neuropsychologické diagnostiky v klinických i preklinických stádiích neurodegenerace. Neuropsychologická diagnostika spoludefinuje klinické fáze neurodegenerativních onemocnění ve formě mírné kognitivní poruchy, mírné poruchy chování i syndromu demence. Indikace neuropsychologického vyšetření jsou diagnostická pochybnost o přítomnosti poruchy psychických funkcí, nebo příspěvek k diferenciální diagnostice. Budou představeny doporučené neuropsychologické postupy v jednotlivých fázích klinických stádií neurodegenerace a podoby standardních neuropsychologických baterií. Standardní neuropsychologické diagnostické postupy jsou nově dobře popsány u Alzheimerovy nemoci, frontotemporální demence, onemocnění s Lewyho tělísky, Parkinsonovi nemoci, epilepsie ale např. i u poruch schizofrenního spektra, roztroušené sklerózy a dalších etiologií psychických poruch. Speciální pozornost bude věnována správné indikaci neuropsychologického vyšetření a využití výsledků neuropsychologického vyšetření v klinické praxi neurologa.

Neurozobrazení u demencí

J. Laczó
Kognitivní centrum, Neurologická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha

Zobrazovací metody mozku mají zásadní klinický přínos nejen pro odhalení potenciálně léčitelných příčin nebo určení vaskulární etiologie demence, ale také pro diferenciální diagnostiku neurodegenerativních onemocnění, především Alzheimerovy nemoci, frontotemporální demence a demence s Lewyho tělísky, která se vyznačují odlišnými vzorci atrofie mozkové tkáně. Za tímto účelem byly vytvořeny vizuálních škály, které umožňují kvantifikovat míru atrofie jednotlivých oblastí mozku a představují tedy užitečný nástroj pro časnou a diferenciální diagnostiku neurodegenerativních onemocnění v klinické praxi. V tomto sdělení budou na názorných příkladech z klinické praxe představeny současné možnosti diagnostiky neurodegenerativních onemocnění pomocí vizuálních škál a uvedena doporučení pro klinickou praxi.

Vyšetření mozkomíšního moku u demencí

M. Vališ
Mezinárodní centrum klinického výzkumu, NEUROHK, s.r.o., HK, FN u sv. Anny v Brně

Časná a přesná diferenciální diagnostika neurodegenerativních onemocnění doprovázených demencí je v současnosti v popředí zájmu oboru neurologie a bude nabývat na významu v souvislosti se zvyšující se prevalencí těchto nemocí u stárnoucí populace. Přesná diagnóza je významná také z důvodu informování pacienta o prognóze onemocnění. Nezbytné je zejména odlišit nemoci, které sebou nesou genetické riziko pro další generace. Podrobné vyšetření mozkomíšního moku u demencí je v současnosti jedna z nejlépe dostupných metod, která je vysoce senzitivní a specifická vzhledem k porovnání s jinými možnostmi. Přednáška se zabývá kriticky aktuálním stavem likvorologie v diferenciální diagnóze demencí, a to vč. pozitivních a negativních stránek této problematiky.